

İSVİÇRE ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel
Müdürlüğü**

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	7
3. DIŞ TİCARET.....	9
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET	14
EKLER:	17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	İsviçre Konfederasyonu
Nüfus	8 881 000
Dil	Almanca (%63), Fransızca (%23), İtalyanca (%8), Romansça (%0,5), Diğer (%5,5).
Yüzölçümü	41.285 km ²
Başkent	Bern
Başlıca Şehirleri	Zürih, Basel, Cenevre, Lozan
Yönetim Şekli	Federal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Viola Amherd
Para Birimi	İsviçre Frangı

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

CE, EFTA, EITI, FAO, G-10, ICAO, ILO, IMF, ISO, OECD, Schengen Konvansiyonu, UN, UNCTAD, UNESCO, WHO, WTO,

Coğrafi Konum

İsviçre orta batı Avrupa'da yer alan 41.285 km² yüzölçümüne sahip, denize kıyısı olmayan bir ülkedir. 30.741 km²'si verimli (12.700 km² orman, 15.300 km² ekilebilir alan vd.), 2.457 km² oturmaya elverişli bölgeler) ve 10.828 km² 'si verimsiz topraklardan oluşmaktadır.

Avrupa'daki en çok dağlık alana sahip olan ülkenin güney ve güney doğusunda Alp Dağları bulunmakta, Alplerin kuzeyinde İsviçre Platosu uzanmaktadır. Söz konusu plato ülkenin yüzölçümünün %30'unu oluşturmaktadır. Nispeten daha küçük boyuttaki Jura Dağları platonun kuzey batısında yer almaktadır. Jura dağları İsviçre-Fransa sınırının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Ülkenin deniz seviyesinden yüksekliği 193 metre ile 4.634 metre arasında değişmekte ve bu nedenle bölgeler arasında iklim koşulları farklılık göstermektedir. Bitki örtüsü de buna göre çeşitlilik göstermektedir. Ülkede zeytinlikler, bağlar, meşe, kayın, çam ve köknar ağaçları görülürken diğer tarafta, yüksek dağlardaki meralar ve uzun süre karla kaplı dağlık bölgeler bulunmaktadır.

Hava durumu genelde ılıman olmakla birlikte irtifaya göre değişim göstermektedir. Kışlar soğuk, bulutlu, yağmurlu/karlı olurken yaz ayları ılıman geçmekte, zaman zaman sağanak yağış görülürken hava nemli ve bulutlu olabilmektedir.

Avrupa'nın hidrografik merkezinde yer alan İsviçre, birçok nehrin kaynağıdır. Bunların en önemlileri, Akdeniz'e akan Rhone ve Kuzey Denizi'ne dökülen Ren (La Rhin) nehridir.

Ülkenin kuzeyi ile güneyi arasındaki mesafe 220 km, doğusu ile batısı arasındaki mesafe 350 km'dir.

Ülkenin; Almanya (346 km), Fransa (572 km), İtalya (734 km), Avusturya (165 km) ve Lihtenştayn (41km) ile sınırları bulunmaktadır. Başlıca şehirleri, başkent Bern, Zürih, Basel, Cenevre ve Lozan'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

İsviçre Federal düzeyde 200 üyeli Ulusal Meclis, 46 üyeli Kantonlar Meclisi ve 7 üyeli Federal Konsey tarafından yönetilmektedir.

Ülke, 6 adedi yarım kanton (Kantonlar Meclisine 2 yerine 1 temsilci gönderme hakkı) olmak üzere toplamda 26 kantondan oluşmaktadır. Kantonlar; Aargau, Appenzell Innerrhoden, Appenzell Ausserrhoden, Bern, Basel-Landschaft, Basel Stadt, Fribourg, Geneva, Glarus, Graubünden, Jura, Lucerne, Neuchâtel, Nidwalden, Obwalden, St. Gallen, Schaffhausen, Solothurn, Schwyz, Thurgau , Ticino , Uri , Vaud , Valais, Zug , Zürih'tir.

Nüfus ve İstihdam

İsviçre Federal İstatistik Ofisi verilerine göre ülke nüfusu 2023 yılında Ülke mevzuatı uyarınca, ülkede en az 12 aylık oturma iznine sahip yabancılar ile ülkede ikamet eden İsviçreliler nüfus verisine dâhil edilen unsurlardır milyon kişidir. Kadın nüfusu 4, 51milyon, erkek nüfusu 4, 45milyondur. Nüfusun 6,5 milyonunu İsviçreliler (%72,5), 2,4 milyonunu (%26,5) yabancı ülke vatandaşları oluşturmaktadır. Ülke mevzuatı uyarınca, ülkede en az 12 aylık oturma iznine sahip yabancılar ile ülkede ikamet eden İsviçreliler nüfus verisine dâhil edilmektedir.

İsviçre İstatistik Bürosu verilerine göre 2023 yılında nüfusun %20sini 0-19 yaş grubu, %26,0sını ünü 20-39 yaş grubu, %34,7sini 40-64 yaş grubu, %14'ünü 65- 79 yaş grubunu, %6sını ise 80 yaş ve üstü yaş grubu oluşturmaktadır. Ülkede nüfus artış oran %0,9dur. Beklenen yaşam süresi erkeklerde 81,6, kadınlarda 85,4dür.

Tek kişilik hane sayısı toplam hane sayısını üçte birinden fazlasını oluşturmaktadır (%36,9).

2021 Birleşmiş Milletler 2020 verilerine göre nüfusun %73,9'u şehirlerde yaşamaktadır.2015-2020 döneminde tahmini şehirleşme hızı %0,88'dir.

2023 verilerine göre ülkede çalışan nüfus 5,3 milyon kişidir. Bu nüfusun 3,5 milyonu İsviçreli 1, 64 milyonu yabancıdır 2022 verilerine göre aktif nüfusun (15 yaş üstü) %67, 1'i çalışmaktadır ve bu oran Avrupa ortalamasının üstündedir. Çalışanların üçte biri tam zamanlı çalışmayı tercih etmemektedir ve tam zamanlı çalışmayanların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır.

Çalışan yabancı nüfusun 381 000'i (%19,9) sınırdaki komşu ülkelerde ikamet edip İsviçre'ye günlük olarak çalışmaya gelmektedir. Bu kişilere özel bir çalışma izni verilmektedir.

Haftalık ortalama çalışma süresi, tam zamanlı çalışanlar için ortalama 40,2 saattir.

Çalışma hayatında çalışanların %62,0 si İsviçre Almancası, %33,6sı Almanca, %27,8'i Fransızca, %21,3'ü İngilizce, %7,9 'u İtalyanca kullanabilmektedir.

2022 yılı ve için; çalışanların %77,5'i hizmet sektöründe, %20,2 si sanayi sektöründe, %2,3 ü tarım sektöründe çalışmaktadır.

Çalışanların % 26sı bilimsel veya yüksek bilgi birikimine dayalı (entelektüel) bir alanda çalışırken, %16,7 ara düzeyde çalışmakta, %8,3'ü yönetici sınıfında yer almaktadır. Söz konusu bu üç grup, çalışan nüfusun yarısından fazlasını oluşturmaktadır. Ticaret yapanlar %12,5 pay, yönetim hizmetinde çalışanlar (memurlar) %12,6, sanayide nitelikli işlerde çalışanlar %9 paya sahiptirler,

Çalışma hayatındaki aktif nüfusun %4'ü işsizdir.

2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında İsviçre 1. sıradadır.

Detaylı bilgi için:

<https://www.bfs.admin.ch/bfs/fr/home/statistiques/population.html>

<https://www.bfs.admin.ch/bfs/fr/home/statistiques/population.assetdetail.30488996.html>

<https://www.bfs.admin.ch/bfs/fr/home/statistiques/travail-remuneration.assetdetail.30488995.html>

Doğal Kaynaklar ve Çevre

İsviçre'nin doğal kaynakları arasında mineraller, su ve toprak bulunmaktadır. İsviçre'de buzullarından gelen su, hidroelektrik santrallerinde enerji elde etmek için kullanılmaktadır. Ülke elektriğinin yaklaşık yüzde 59'u sudan üretilmektedir. Elektrik üretmek için suyun kullanılması sonucunda, ülkenin ithal enerji kaynaklarına bağımlılığını azaltmıştır.

2010-2020 döneminde kişi başına düşen içilebilir ülke içi temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında İsviçre, %9 azalma ile 67. sırada olup 2020 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 4 677m³tür. (Dünya Bankası-2020)]

İsviçre topraklarında tarım arazisinin payı %23, 9, Alplerdeki otlakların payı %13, ormanlık alanların payı %30,8, şehirlerin ve diğer oturma alanlarının payı %6,8dir. Herhangi bir üretimin yapılmadığı alanların (nehirler, göller, çalılık, buzul) payı %25,5dir.

İsviçre'deki diğer bir doğal kaynak minerallerdir. Az miktarda demir ve manganez yatakları bulunmaktadır. Ülkede ticari kullanıma elverişli diğer rezervler arasında kireç, kil, tuz, kum, mermer ve çakıl bulunmaktadır.

İsviçre'nin enerji ihtiyacını ağırlıklı olarak ithal, yenilenemeyen kaynaklarından sağlamaktadır. Hidroelektrik enerji ve yakacak odun dışında ülkede çok az yerli enerji bulunmaktadır. Petrol ürünleri, doğal gaz ve nükleer yakıt ithal edilmektedir. İsviçre'de petrol ve diğer mineral yakıtlar ana enerji kaynaklarıdır (%50,6), bunu elektrik (%25), doğal gaz (%13,5) ve kereste

(%4) izlemektedir. İsviçre'deki ana enerji kaynakları, doğal gaz, nükleer enerji ve hidroelektriktir.

Ülkenin arazi ve toprakları halkının temel gıda ihtiyaçların sağlanmasına ve turizmden gelir elde edilmesine yardımcı olan bir başka doğal kaynaktır. Başta, Alp dağları olmak üzere ülkenin tabii güzellikleri turizm sektörü açısından önemli bir gelir kaynağıdır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	818,64	885,14	938,46	971,75	1022,42	1062,45	1117,35	1160,83
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	2,7	0,8	1,3	1,4	1,8	1,2	1,8	1,2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	93 677	100 413	105 669	108 603	113 416	116 978	122 107	125 914
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort., %)	2,8	2,1	1,5	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ye Oranı (%)	9,4	7,6	8,2	7,6	8	7,6	8	7,6
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	2,2	2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5
Nüfus (milyon)	8,74	8,82	8,88	8,95	9,02	9,08	9,15	9,22
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ye Oranı (%)	37,6	38,3	36,7	35,6	34,3	33,3	32,1	31,1

(*) Tahmini veriler

Kaynak: IMF

İsviçre'nin dünyadaki en istikrarlı ve rekabetçi ekonomiler arasında yer almaktadır. Bu durum; siyasi istikrar ve tarafsızlık, iyi yapılandırılmış ve şeffaf hukuk sistemi, düşük vergileri ve güçlü İsviçre frangının etkisi ile sağlanmaktadır.

İsviçre, cari fiyatlara göre, 2024 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 20. büyük ekonomisidir ve cari fiyatlara göre, 938 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYH'sinin 2025 yılında 972 milyar dolar olması beklenmektedir.

2024 yılında sabit fiyatlara göre %1,3 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2025 yılında %1,4 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

2024 yılında %8 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ye oranının, 2025 yılında da aynı oranda fazla vermesi beklenmektedir.

Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında İsviçre 5. sıradadır. 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından İsviçre, dünyada 190 ülke arasında 36. sırada, 2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre dünyada 176 ülke arasında 2. sıradadır.

Cari fiyatlara göre İsviçre, 2024 yılında 105 669 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 3. sırada yer almaktadır.

2024 yılında %1,5 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2025 yılında %1,2 olacağı tahmin edilmektedir.

2020 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'si içinde tarım sektörünün payı %1, sanayinin %25 ve hizmetler sektörünün %71 (Dünya Bankası-2020)

Küçük ve orta ölçekli işletmeler, İsviçre ekonomisinin temelini oluşturmasına karşın ülkede çokuluslu şirketler önemli ekonomik konuma sahiptir.

3. DIŞ TİCARET

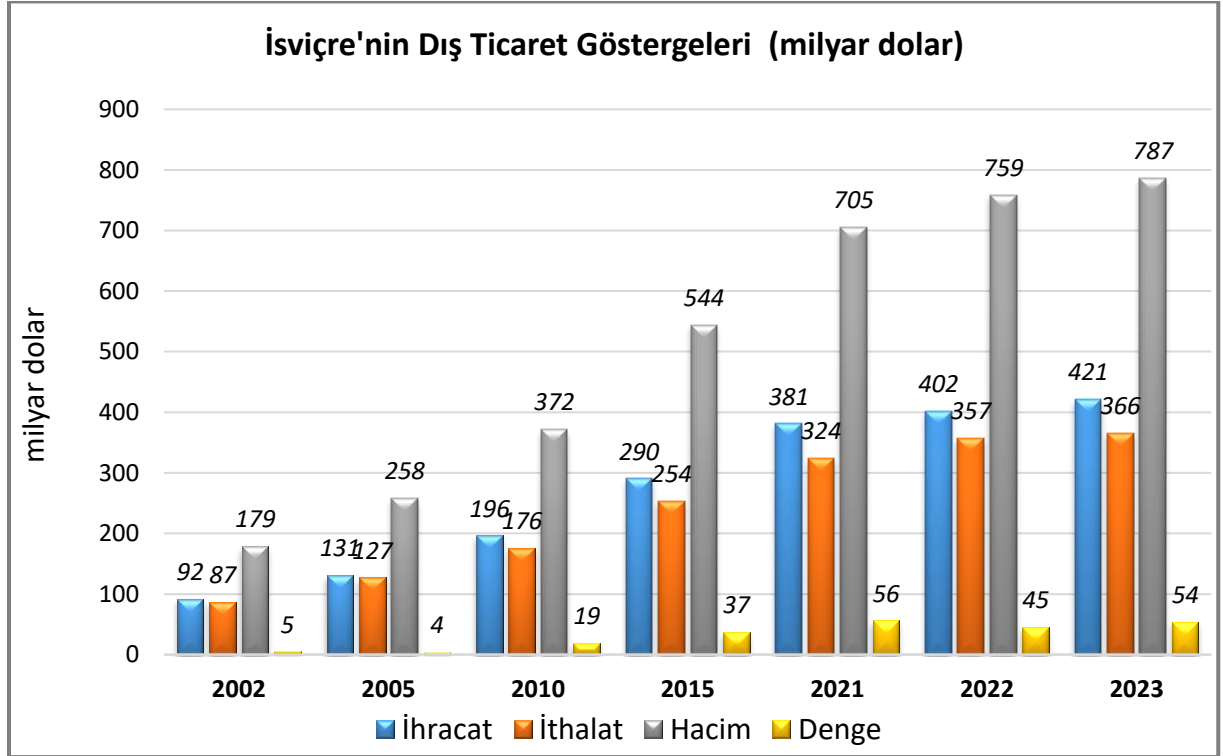
Genel Durum

2023 yılında 402 milyar dolarlık (%5 artan) ihracatla dünyada %1,6 pay ile 22. sıradadır. Ülkenin dünyaya ihracatında önde gelen ürün grupları; ecza, mücevherat, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler; saatler ve bunların aksam ve parçaları, organik kimyasallar başı çeken ürün gruplarıdır.

2023 yılında 357 milyar dolarlık (%10 artan) ithalatla dünyada %1,4 pay ile 21. Sıradadır. Ülkenin dünyadan ithalatında önde gelen ürün grupları; mücevherat, ecza, mineral yakıtlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler; elektrikli makina ve cihazlar önde gelen ürün gruplarıdır.

Ülke hammadde ve ara malı ihtiyacını ithal etmekte, buna karşılık katma değeri yüksek ürünler ihraç etmektedir

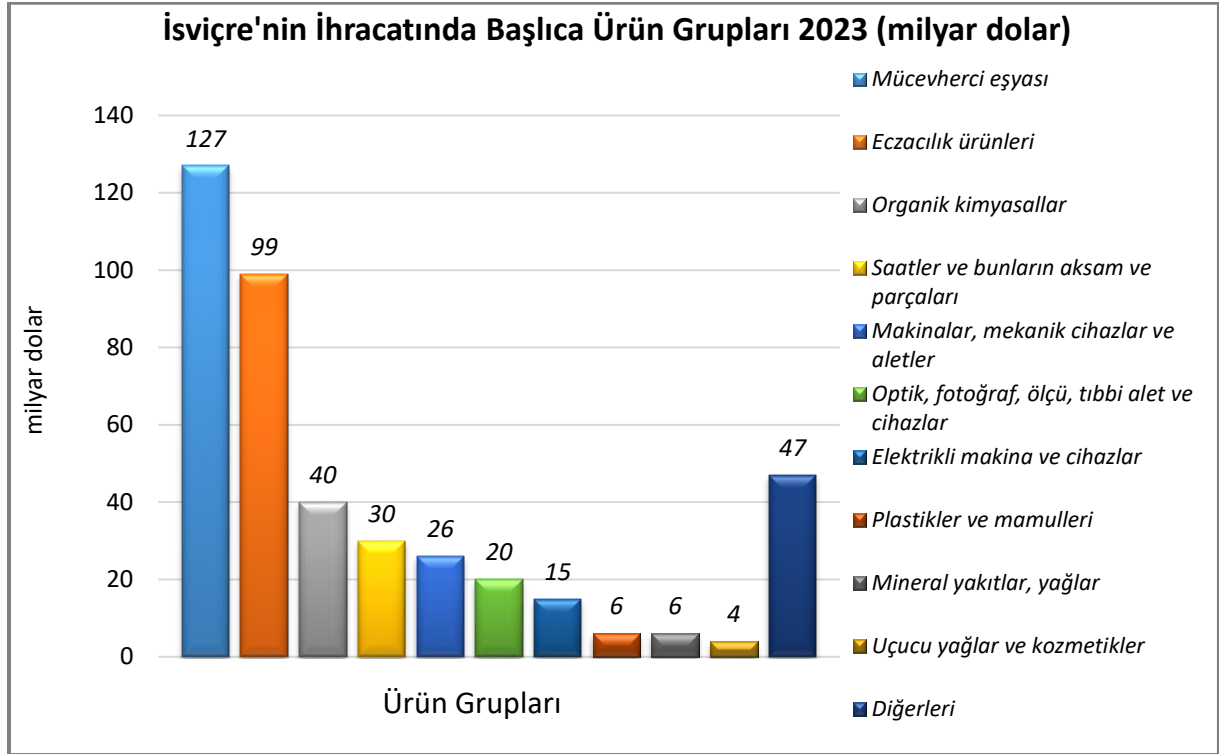
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

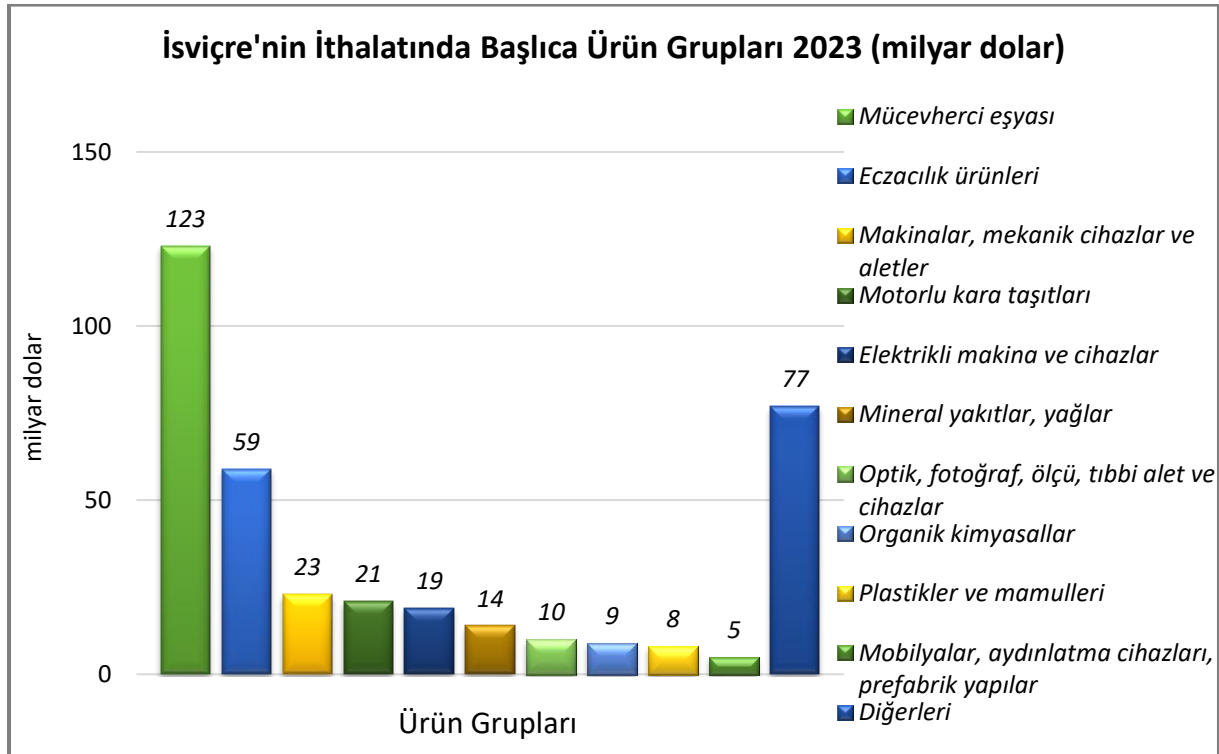
İhracat

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

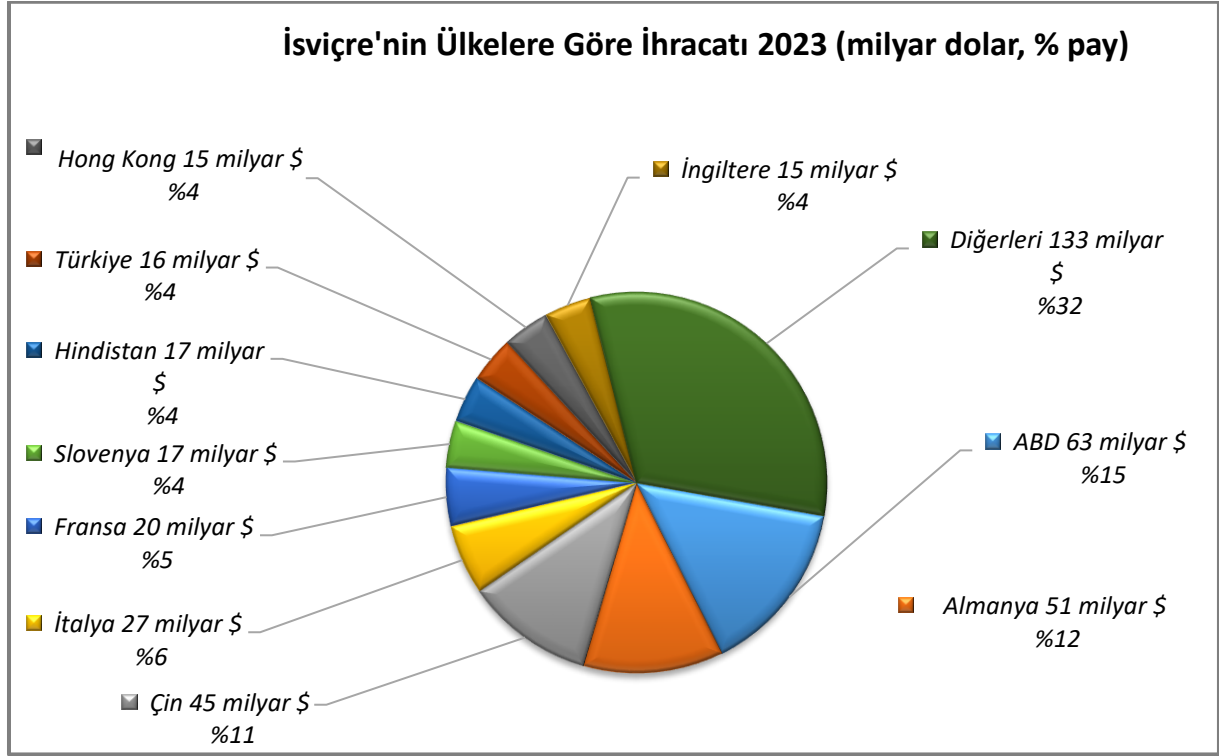
İthalat

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

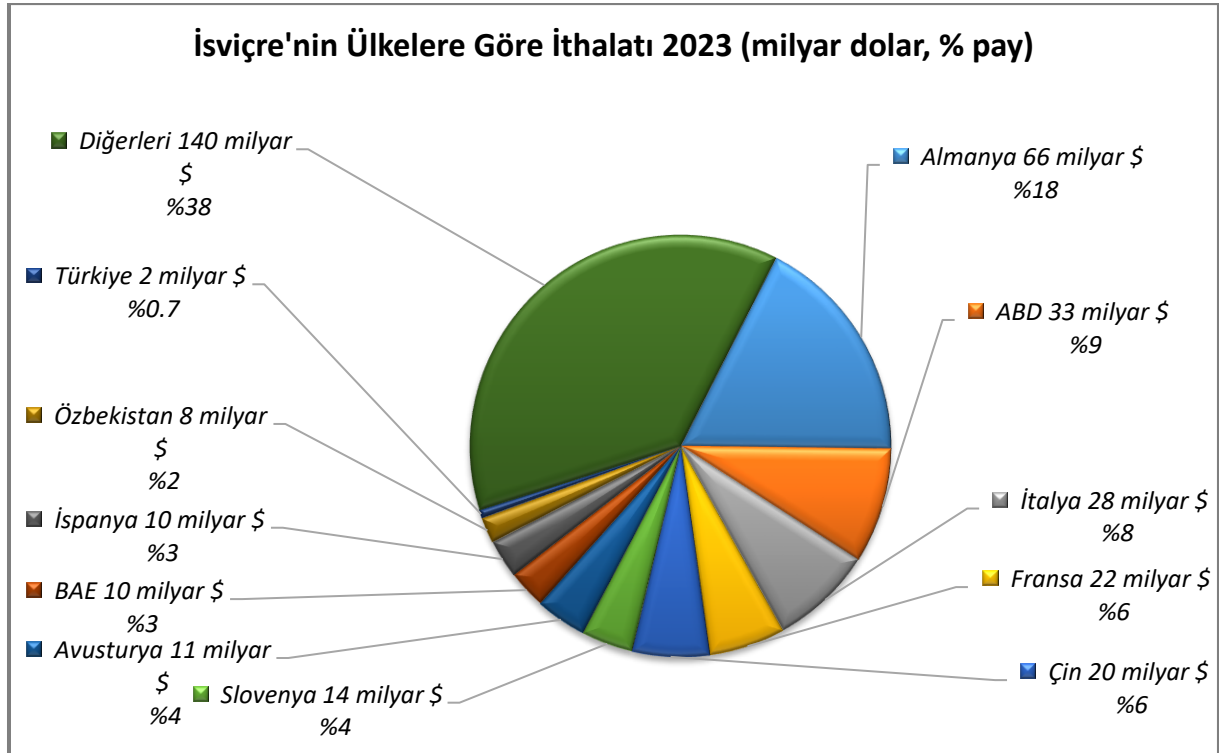
İhracat

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	- 10 989	65 700	60 530	50 370	71 920	91 100	99 380
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	-1,34	7,40	6,70	5,40	7,60	9,40	9,70
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	1 820 200	1 886 000	1 946 000	1 997 000	2 069 000	2 160 000	2 259 000
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	25 122	- 13 280	- 10 190	- 18 570	- 18 720	- 3 478	- 7 659
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	2 072 100	2 085 000	2 096 000	2 114 000	2 133 000	2 136 000	2 144 000

Kaynak: EIU

İsviçre, ekonomik ve siyasi istikrarı, şeffaf ve adil hukuk sistemi, güvenilir ve kapsamlı altyapısı ve verimli sermaye piyasaları nedeniyle yabancı yatırımcılar için cazip bir ülkedir.

İsviçre kantonları, şirketleri kendi bölgelerinde yatırım yapmaya çekmek için çok sayıda vergi teşviki sunmaktadır. Bazı kantonlar, yeni yatırım yapacak firmalara on yıla kadar vergi muafiyeti sağlamaktadır.

Ülkeye yatırımcılar açısından cazip hale getirsen bir diğer öge ise; İsviçre hükümetin küresel olarak yaygınlaşan kripto paraya öncülük etmesi ve bunun ülkenin yeni girişimlere açık olduğunun bir göstergesi olarak algılanmasıdır.

Sanayi sektöründeki yabancı yatırımların büyük bölümünü kimya ve plastik sektöründe gerçekleştirmiştir. Bu durum mevcut İsviçre şirketlerinin yabancılara satılması ile gerçekleşmiştir. Hizmet sektörü ise finans ve holding şirketlerinin geri çekilmesi nedeniyle bir yatırım kaybına uğramıştır.

DYY stokunun çoğunluğunu sektörler finans ve holdingler (%60'a yakın), ticaret, kimya ve plastik endüstrileridir.

İsviçre'de yabancı yatırımı düzenleyen başlıca yasalar, İsviçre Borçlar Kanunu, Lex Friedrich / Koller, Menkul Kıymetler Yasası ve Kartel Yasasıdır. Yabancı yatırımda sektör veya coğrafi ayırım yapılmamaktadır.

2024 yılı Dünya Yatırım Raporuna göre ülkeye 2023 yılında gelen (akış) doğrudan yabancı sermaye 13,5 milyar dolar değerinde ülkenin yurt dışında yaptığı yatırım (akış) 105 milyar dolar değerinde olmuştur Söz konusu rapora göre ülkedeki DYS stoku 1,13 trilyon dolar değerinde iken yurt dışındaki 1,4 dolar değerindedir.

Serbest Bölgeler

Ülkede Serbest Ticaret Bölgesi bulunmamaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

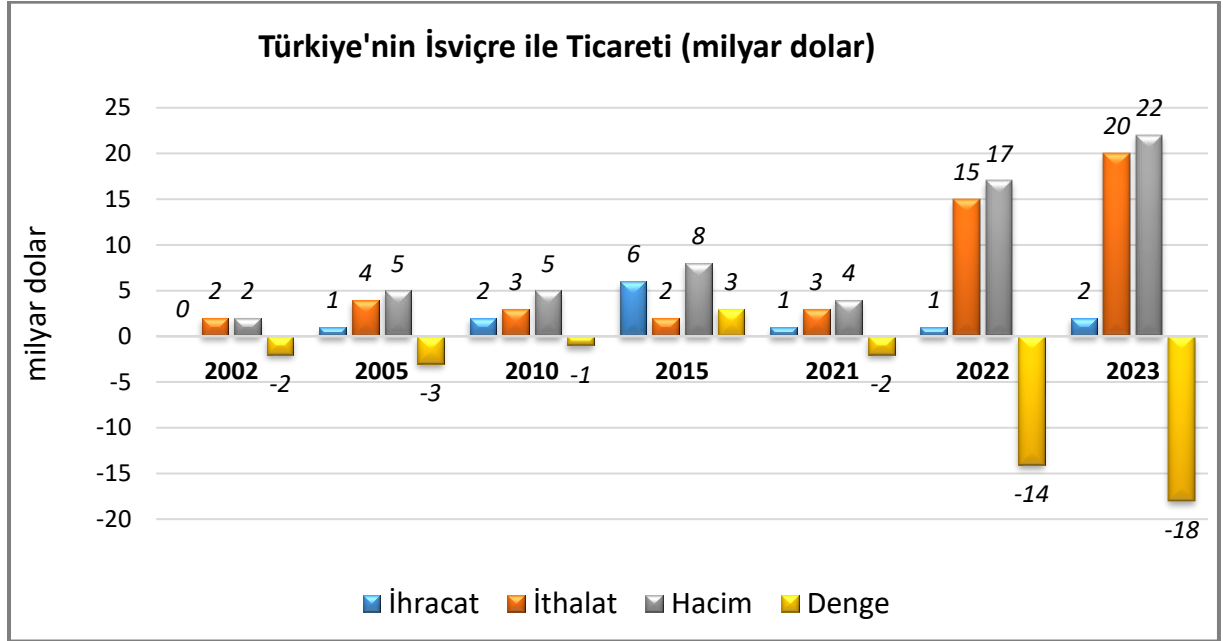
Genel Durum

Türkiye ile İsviçre arasında gerçekleşen ticaret hacmi son 10 yılda yıllık dönemde 2 milyar dolardan 22 milyar dolara çıkmıştır. Bu artışta esas etken 20 milyon dolara yaklaşan ithalatımızdır. Anılan dönemde ihracatımız 2 milyar dolar düzeyinde seyretmiştir. Altın en önemli ihraç kalemidir.

2023 yılında ülkeye ihracatımız 2,3 milyar dolardır ve bir önceki yıla göre %73 artış kaydedilmiştir. Ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %0,9 olup 29. sıradaki pazarımızdır.

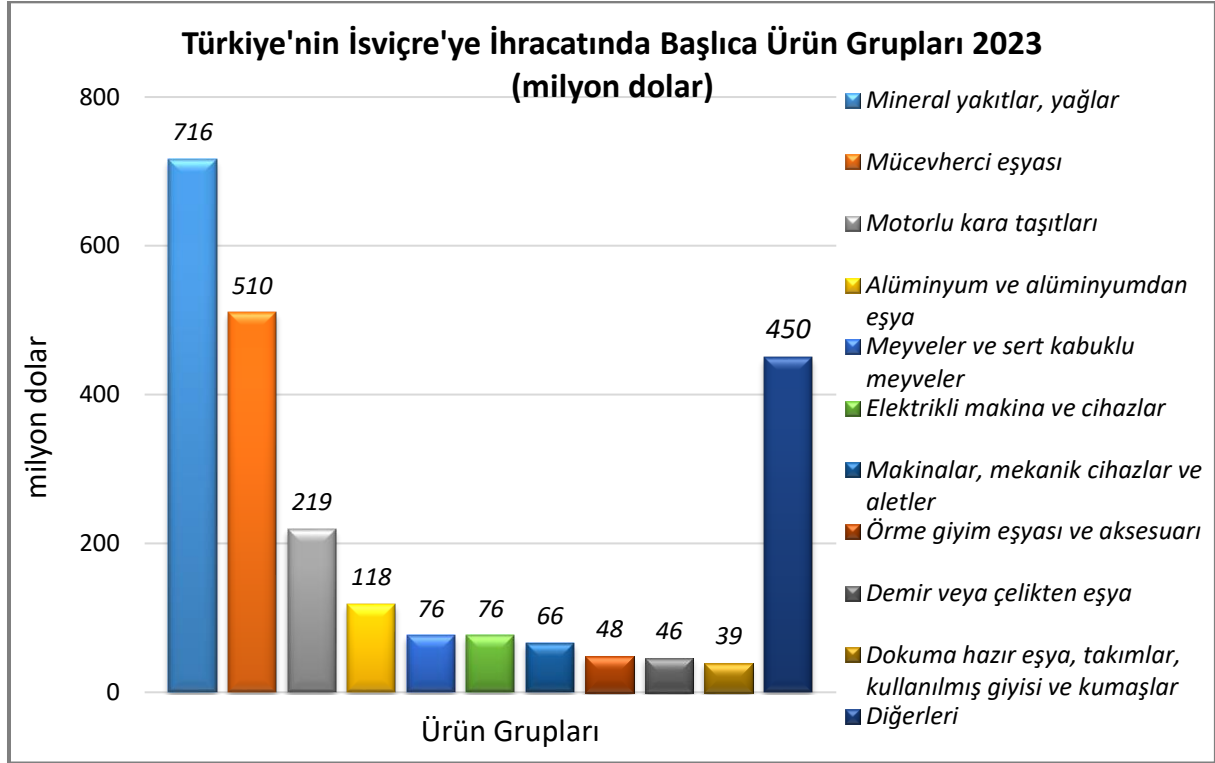
2023 yılında ülkeden ithalatımız 19,8 milyar dolardır ve bir önceki yıla göre %30 değişim kaydedilmiş olup toplam ithalatımızdan aldığı %5,5 pay ile 4. sıradaki tedarikçimiz olmuştur. İkili ticarete 1,6 milyar dolar dış ticaret açığı verilmiştir.

Türkiye-İsviçre Dış Ticareti

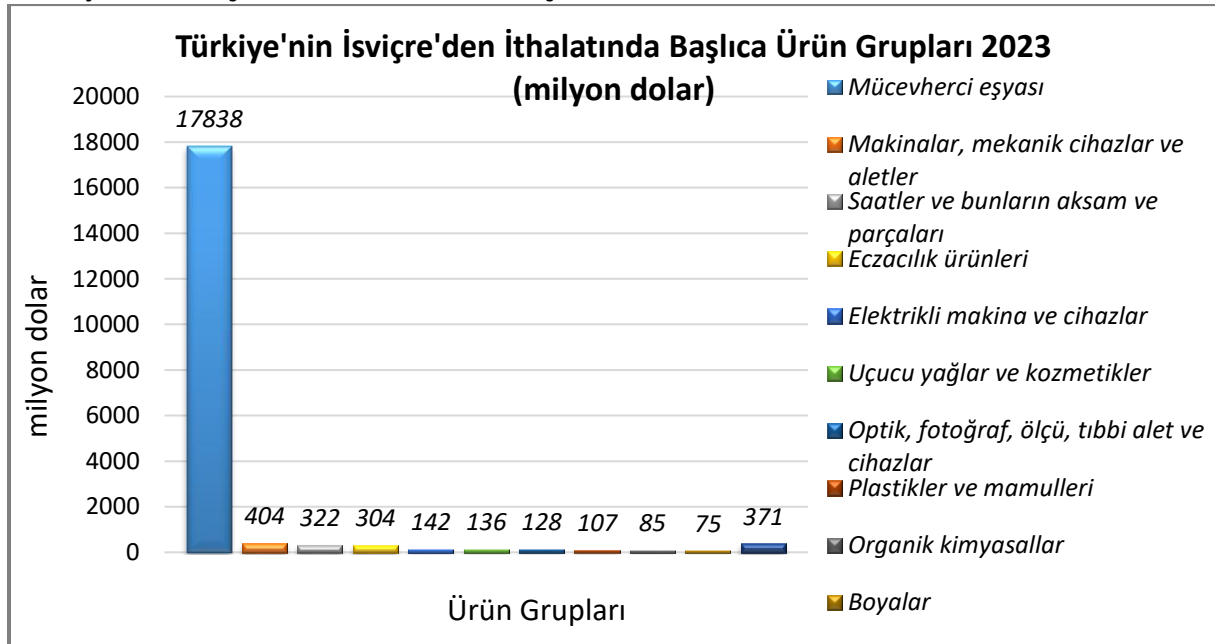
Kaynak: Trade Map Direct data- Türkiye

Türkiye'nin İsviçre'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trade Map Direct data- Türkiye [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin İsviçre'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trade Map Direct data- Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

T.C. Merkez Bankası 2023 yılı verilerine göre; İsviçre’de ülkemizin yatırım stoku 909 milyon dolar buna karşılık İsviçre’nin ülkemizdeki yatırım stoku 6 164 milyon dolardır.

EKLER:**EK.1: İsviçre'nin İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İİK 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			380 557 523	402 112 025	420 656 666	100	4,6
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	86 778 147	100 342 346	107 249 857	25,5	6,9
2.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	50 368 890	50 103 014	52 488 225	12,5	4,8
3.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	49 771 483	46 481 927	45 341 862	10,8	-2,5
4.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	15 092 277	17 551 160	25 276 459	6	44
5.	9102	Kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçları dahil) (91.01 pozisyonundakiler hariç)	15 009 585	15 846 807	18 007 507	4,3	13,6
6.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	11 422 845	12 574 593	13 879 933	3,3	10,4
7.	9101	Kol ve cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlar dahil) (zarfları kıymetli metallere veya bunlarla kaplanmış)	8 245 149	9 013 544	10 454 589	2,5	16
8.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar, işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	6 973 734	7 359 313	7 518 935	1,8	2,2
9.	2716	Elektrik enerjisi	3 897 895	9 889 070	5 208 360	1,2	-47,3
10.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte	3 865 787	3 816 053	4 203 040	1	10,1

		kullanılan alet ve cihazlar					
11.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	3 601 361	3 422 252	3 644 360	0,9	6,5
12.	2937	Hormonlar, prostaglandinler, thromboxanlar ve bunların öncelikle hormon olarak kullanılan türevleri	3 380 666	2 802 698	3 557 696	0,8	26,9
13.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	2 850 381	2 544 612	2 554 843	0,6	0,4
14.	2935	Sülfonamidler	1 986 046	1 846 990	2 533 567	0,6	37,2
15.	2934	Nükleik asitler ve bunların tuzları; diğer heteroksiklik bileşikler	2 066 555	2 080 013	2 317 317	0,6	11,4

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

EK.2: İsviçre'nin İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			324 497 583	356 763 182	366 266 257	100	2,7
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	92 713 555	98 489 745	102 328 071	27,9	3,9
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	27 029 228	31 714 479	40 128 668	11	26,5
3.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	14 525 940	16 218 202	17 518 638	4,8	8
4.	8703	Otomobiller	10 398 249	11 094 827	13 965 371	3,8	25,9
5.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	8 387 781	8 960 553	9 418 088	2,6	5,1
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 786 198	6 110 598	6 045 437	1,7	-1,1
7.	2716	Elektrik enerjisi	4 180 076	9 225 053	4 122 233	1,1	-55,3
8.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	3 772 471	4 091 970	3 655 933	1	-10,7
9.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	3 378 380	3 401 289	3 567 423	1	4,9
10.	7112	Kıymetli metallere, kaplamalarının	1 197 894	2 216 805	3 336 976	0,9	50,5

		artık ve döküntüleri, artıkları					
11.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	1 923 753	2 250 521	3 081 921	0,8	36,9
12.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	2 434 839	2 665 796	3 007 896	0,8	12,8
13.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	2 397 879	2 355 133	2 392 762	0,7	1,6
14.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 471 759	5 673 336	2 235 285	0,6	-60,6
15.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 409 414	2 289 977	2 070 381	0,6	-9,6

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

EK.3: İsviçre'nin Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		380 557 523	402 112 025	420 656 666	100	4,6
1.	ABD	63 113 986	65 426 610	63 095 615	15	-3,6
2.	Almanya	55 391 444	53 686 579	51 263 940	12,2	-4,5
3.	Çin	33 074 468	44 135 322	45 199 962	10,7	2,4
4.	İtalya	20 241 882	25 866 040	27 082 393	6,4	4,7
5.	Fransa	19 292 949	21 283 454	20 147 865	4,8	-5,3
6.	Slovenya	8 747 943	12 069 418	17 463 945	4,2	44,7
7.	Hindistan	31 416 701	14 988 807	16 783 784	4	12
8.	Türkiye	2 814 434	12 776 271	16 313 895	3,9	27,7
9.	Hong Kong	10 201 697	7 405 110	15 225 870	3,6	105,6
10.	İngiltere	14 046 987	13 319 897	14 735 766	3,5	10,6
11.	BAE	4 628 768	6 038 813	11 149 842	2,7	84,6
12.	Avusturya	10 260 340	10 815 480	10 749 659	2,6	-0,6
13.	İspanya	13 821 228	10 649 148	8 600 190	2	-19,2
14.	Singapur	8 103 012	10 347 779	8 594 115	2	-16,9
15.	Japonya	8 445 486	9 829 024	8 553 764	2	- 13

Kaynak: Trade Map Direct data, İsviçre

EK.4: İsviçre'nin Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM	İTHALAT (Diğerleriyle)	324 497 583	356 763 182	366 266 257	100	2,7
1.	Almanya	62 528 106	70 231 472	66 478 610	18,2	-5,3
2.	ABD	24 330 497	38 132 218	33 099 573	9	-13,2
3.	İtalya	24 073 442	24 893 851	28 456 613	7,8	14,3
4.	Fransa	19 436 840	23 328 263	21 892 750	6	-6,2
5.	Çin	19 796 148	21 563 166	20 496 335	5,6	-4,9
6.	Slovenya	2 297 171	7 023 080	13 502 782	3,7	92,3
7.	Avusturya	10 171 325	11 611 470	10 933 077	3	-5,8
8.	BAE	8 752 837	9 206 120	10 446 917	2,9	13,5
9.	İspanya	9 076 012	9 525 036	10 380 078	2,8	9
10.	Özbekistan	2 391 298	3 922 919	8 185 689	2,2	108,7
11.	Japonya	5 355 309	5 715 402	7 670 299	2,1	34,2
12.	İngiltere	36 528 907	14 315 661	7 044 251	1,9	-50,8
13.	Kanada	3 476 224	6 604 779	6 693 318	1,8	1,3
14.	Hollanda	5 919 244	5 866 314	6 561 307	1,8	11,8
15.	Avustralya	1 653 454	3 004 883	5 661 670	1,5	88,4
...	...	...	...	...	...	...
32.	Türkiye	2 186 108	2 096 059	2 452 778	0,7	17

Kaynak: Trade Map- Direct data- İsviçre

Ek.5: Türkiye'nin İsviçre'ye İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			380 557 523	402 112 025	420 656 666	100	4,6
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	86 778 147	100 342 346	107 249 857	25,5	6,9
2.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	50 368 890	50 103 014	52 488 225	12,5	4,8
3.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	49 771 483	46 481 927	45 341 862	10,8	-2,5
4.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	15 092 277	17 551 160	25 276 459	6	44
5.	9102	Kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçları dahil) (91.01 pozisyonundakiler hariç)	15 009 585	15 846 807	18 007 507	4,3	13,6
6.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	11 422 845	12 574 593	13 879 933	3,3	10,4
7.	9101	Kol ve cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlar dahil) (zarfları kıymetli metallere veya bunlarla kaplanmış)	8 245 149	9 013 544	10 454 589	2,5	16
8.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.;	6 973 734	7 359 313	7 518 935	1,8	2,2

		protez organlar, işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları					
9.	2716	Elektrik enerjisi	3 897 895	9 889 070	5 208 360	1,2	-47,3
10.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	3 865 787	3 816 053	4 203 040	1	10,1
11.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	3 601 361	3 422 252	3 644 360	0,9	6,5
12.	2937	Hormonlar, prostaglandinler, thromboxanlar ve bunların öncelikle hormon olarak kullanılan türevleri	3 380 666	2 802 698	3 557 696	0,8	26,9
13.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	2 850 381	2 544 612	2 554 843	0,6	0,4
14.	2935	Sülfonamidler	1 986 046	1 846 990	2 533 567	0,6	37,2
15.	2934	Nükleik asitler ve bunların tuzları; diğer heteroksiklik bileşikler	2 066 555	2 080 013	2 317 317	0,6	11,4

Kaynak: Trade Map-Direct data- Türkiye

Ek.6: Türkiye'nin İsviçre'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			324 497 583	356 763 182	366 266 257	100	2,7
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	92 713 555	98 489 745	102 328 071	27,9	3,9
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	27 029 228	31 714 479	40 128 668	11	26,5
3.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	14 525 940	16 218 202	17 518 638	4,8	8
4.	8703	Otomobiller	10 398 249	11 094 827	13 965 371	3,8	25,9
5.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	8 387 781	8 960 553	9 418 088	2,6	5,1
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 786 198	6 110 598	6 045 437	1,7	-1,1
7.	2716	Elektrik enerjisi	4 180 076	9 225 053	4 122 233	1,1	-55,3
8.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	3 772 471	4 091 970	3 655 933	1	-10,7
9.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya	3 378 380	3 401 289	3 567 423	1	4,9

		vermeye mahsus diğer cihazlar					
10.	7112	Kıymetli metallerin, kaplamalarının artık ve döküntüleri, artıkları	1 197 894	2 216 805	3 336 976	0,9	50,5
11.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	1 923 753	2 250 521	3 081 921	0,8	36,9
12.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	2 434 839	2 665 796	3 007 896	0,8	12,8
13.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	2 397 879	2 355 133	2 392 762	0,7	1,6
14.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 471 759	5 673 336	2 235 285	0,6	-60,6
15.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 409 414	2 289 977	2 070 381	0,6	-9,6

Kaynak: Trade Map- Direct data- Türkiye